แผนพัฒนาการแนะแนว
และแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ตามแผนพัฒนาการแนะแนว และแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒

เอกสารหมายเลข ๒๕/๒๕๖๔

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ ได้ดำเนินนโยบายพัฒนาเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักเรียนโดยพัฒนาควบคู่กันทั้งทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ผ่านกิจกรรมการแนะแนวและการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ด้านอาชีพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง สามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผนเส้นทางการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ การพัฒนาทิศทาง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนำไปสู่ประเทศไทย ๔.๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ ได้จัดทำแผนพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแผนพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นทิศทางสำหรับโรงเรียนในการขับเคลื่อนงานแนะแนว เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนงานแนะแนวและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ คณะทำงาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารชุดนี้ให้ลุล่วงไปปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารชุดนี้จะช่วยให้ครูแนะแนว ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนว ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ มีความรู้ ความเข้าใจเกิดความมั่นใจในการแนะแนวสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะด้านการศึกษาและอาชีพ พร้อมทั้งการมีสุขภาวะที่ดี สามารถเรียนนรู้และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

คณะผู้จัดทำ

แผนพัฒนาการแนะแนว
และแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๒ มุ่งการแนะแนวให้นักเรียนมีสมรรถนะด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม มีสุขภาวะที่ดี มีทักษะชีวิตและทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นกลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแนะแนว
๔. สร้างและสนับสนุนภาคีเครือข่าย ความร่วมมือด้านการแนะแนว

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้สามารถค้นพบและ พัฒนาศักยภาพของจตนเอง โดยใช้กระบวนการ แนะแนวและให้คำปรึกษา ให้มีสมรรถนะด้าน การศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เพื่อการศึกษา และการมีงานทำ
๒. ส่งเสริม และพัฒนานักเรียน ให้มีสุขภาวะที่ดี มีทักษะชีวิตและทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษ ที่ ๒๑ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูแนะแนว ครู และ บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจใน กระบวนการแนะแนว
๔. พัฒนาระบบการแนะแนวในสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน
๕. ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว
ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน ตามความสนใจ ความถนัดของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบตนเอง ตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ มีภูมิคุ้มกันและมีสุขภาวะที่ดี

ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนว ๓ ด้าน คือ

๑. การแนะแนวด้านการศึกษาต่อ
มีขอบข่ายตั้งแต่การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การวางแผนการเรียนรู้ ช่องทางและการเลือกศึกษาต่อ ตลอดทั้งการสร้างนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. การแนะแนวด้านอาชีพ
มีขอบข่ายตั้งแต่การรู้จักและเห็นคุณค่าของตนเอง การรู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้มีบุคลิกภาพ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

๓. การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม
ขอบข่ายตั้งแต่การรู้จักปรับตัวและแก้ปัญหา วางแผนด้านอาชีพ เตรียมตัวและพัฒนาตนเอง ตลอดจนมีทักษะในการประกอบอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

การศึกษา ๒๐%	อาชีพ ๒๐%	ส่วนตัวและสังคม ๖๐%

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

การศึกษา ๒๕%	อาชีพ ๒๕%	ส่วนตัวและสังคม ๕๐%

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

การศึกษา ๓๐%	อาชีพ ๔๐%	ส่วนตัวและสังคม ๓๐%

กิจกรรมแนะแนว
ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑-๓ เป็นช่วงวัยรากฐานของการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับนักเรียนจึงเน้นการสร้างพื้นฐานการปรับตัวทางส่วนตัวและสังคม จุดเริ่มต้นของการศึกษา รวมทั้งการแนะนำอาชีพ (*Career Orientation*) ให้นักเรียนได้รู้จักอาชีพที่หลากหลาย เริ่มปลูกฝังลักษณะนิสัยในการทำงานที่พึงประสงค์เรื่องความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม เน้นกิจกรรมตอบสนองต่อความสนใจ เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนาน ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา พัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนในระดับต่อไป

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ (Career Orientation)

การศึกษา ๒๐%	อาชีพ ๒๐%	ส่วนตัวและสังคม ๖๐%

กิจกรรมแนะแนว

การศึกษา

๑. ปฐมนิเทศกิจกรรมแนะแนว
๒. เคล็ดลับเรียนดี
๓. ยอดนักสู้
๔. วางแผนดีมีชัย
๕. การเตรียมพร้อมก่อนเรียน
๖. เรียนดีมีวิธีอย่างไร
๗. ฉลาดเรียนเพียรสู่ความสำเร็จ
๘. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้
๙. ตะเกียงส่องทาง
๑๐. โรงเรียนของฉัน

อาชีพ

๑. ท่องโลกอาชีพ
๒. อาชีพน่ารู้
๓. ต้นไม้อาชีพที่หนูชอบ
๔. พ่อแม่หนูทำอะไร
๕. อาชีพดีมีสุข
๖. อาชีพที่ฉันฝัน
๗. อาชีพที่ฉันค้นหา
๘. อาชีพใกล้ตัว
๙. อาชีพที่ฉันอยากเป็น
๑๐. ความปรารถนาของฉัน

ส่วนตัวและสังคม

๑. ร่างกายของเรา
๒. หนูน้อยนักสำรวจ
๓. รักตัวรักตน
๔. ความดีของฉัน
๕. เช็คอินตัวตน
๖. กายดีชีวีมีสุข
๗. รู้ทันเหตุการณ์
๘. ฉันและเธอ
๙. เด็กดีหนูทำได้
๑๐. รู้เขารู้เรา
๑๑. รอยยิ้ม
๑๒. ภาษาอารมณ์
๑๓. ต่างจิตต่างใจ
๑๔. กิจวัตรของฉัน
๑๕. โลกเปลี่ยน ชีวิตเปลี่ยน
๑๖. ผู้นำผู้ตามเพื่อการอยู่ร่วมกัน
๑๗. แบ่งปันและอดออม

กิจกรรมแนะแนว
ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ เป็นช่วงวัยเด็กตอนปลายเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น มีความเข้าใจในเหตุผล และมีความพร้อมในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนมากขึ้น การจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ พัฒนาความสามารถด้านการเรียน และเรียนรู้จักอาชีพ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และให้เห็นความสำคัญของอาชีพ (*Career Awareness*) เพื่อให้นักเรียนได้ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เริ่มรู้จักตนเอง กำหนดเป้าหมายการเรียนและอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานการต่อยอด การเรียนการเสริมทักษะอาชีพในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ (*Career Awareness*)

การศึกษา ๒๕%	อาชีพ ๒๕%	ส่วนตัวและสังคม ๕๐%

กิจกรรมแนะแนว

การศึกษา

๑. ปฐมนิเทศกิจกรรมแนะแนว
๒. โลกกว้างทางการศึกษา
๓. *My Idol*
๔. ความถนัดและทักษะทางการเรียน
๕. ทางเลือก
๖. มุมมอง มุมกลับ
๗. ความแตกต่าง
๘. การเรียนรู้ของฉัน
๙. ฝันให้ไกลไปให้ถึง
๑๐. แก้ไขได้
๑๑. วิชาโปรดประโยชน์มาก
๑๒. วิธีคิดของนักปราชญ์

อาชีพ

๑. โตขึ้นจะเป็นอะไร
๒. โลกอาชีพที่เปลี่ยนไป
๓. สานฝันสู่อาชีพ
๔. อาชีพที่ฉันรู้จัก
๕. ความถนัดสู่อาชีพ
๖. ความสนใจนำไปสู่อาชีพที่รัก
๗. อาชีพเอกลักษณ์
๘. *Idol* อาชีพ
๙. วงเวียนสัมมาชีพ
๑๐. รอบรู้ *Idol*
๑๑. พลิกฝันกูรู
๑๒. ตามหาความฝัน

ส่วนตัวและสังคม

๑. พัฒนาการตามช่วงวัย
๒. รู้เขา รู้เรา
๓. รับได้ ใจเป็นสุข
๔. ค่าของคน
๕. ผ่อนคลาย
๖. ชื่นชมยินดี
๗. การควบคุมอารมณ์
๘. มิตรไมตรี
๙. ทักษะในศตวรรษที่ 21
๑๐. สารเสพติด
๑๑. บุคลิกภาพที่ใช่
๑๒. วัยรุ่น วัยวุ่น
๑๓. ท่องโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย
๑๔.เด็กไทยหัวใจห่างไกลสารเสพติด
๑๕.เมื่อเข้ามาก็ได้ก็ผ่านไปได้
๑๖.บุคลิกฉัน บุคลิกเธอ
๑๗.ฉันท์มิตรภาพ
๑๘.กฎการปกป้องตนเอง (The Protect Yourself Rules)
๑๙.สร้างสรรค์ทักษะ
๒๐.เราเพื่อนกัน

กิจกรรมแนะแนว
ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ เป็นวัยที่เริ่มต้นเข้าสู่วัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางกาย จิตใจ และสังคม กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว จึงมีความสนใจที่จะต่อยอดการเรียนรู้ ที่ตนสนใจต่อจากระดับประถมศึกษา การจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจความถนัด ความสนใจ ได้รู้จักและค้นพบตนเอง (*Career Exploration)* ผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนได้เสริมทักษะและฝึกประสบการณ์อาชีพ เพื่อตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/สายอาชีพ อย่างมีเป้าหมาย หรือการณีที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อ สามารถนำทักษะอาชีพที่ตกผลึกในตัวนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ต่อไป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ *Career Exploration*

การศึกษา ๓๐%	*อาชีพ ๔๐%*	*ส่วนตัวและสังคม ๓๐%*

กิจกรรมแนะแนว

การศึกษา

๑. ก้าวแรกกับกิจกรรมแนะแนว
๒. รอบรู้เรื่องหลักสูตร
๓. เรียนครบจบแน่
๔. ศักยภาพแห่งตน
๕. บริหารเวลาสู่การวางแผน
๖. แผนที่ชีวิต
๗. เทคโนโลยีก้าวไกล ใส่ใจเรียนรู้
๘. ท่องโลกไร้พรมแดน
๙. คนต้นแบบ (*My Idol)*
๑๐. สถานศึกษาดีมีใกล้บ้าน
๑๑. ศึกษากว้างไกลสู่ตลาดแรงงานไทยยุค ๔.๐
๑๒. โลกกว้างทางการศึกษา
๑๓. วางแผนชีวิตพิชิตความสำเร็จ
๑๔. รู้เท่าทันปัญหาพัฒนาการเรียน
๑๕. วางแผนเป็นระบบพบความสำเร็จ
๑๖. เรียนรู้หลากหลายจุดประกายความฝัน
๑๗. นาฬิกาแห่งความฝัน
๑๘. จัดระเบียบชีวิตด้วยวิถีที่พอเพียง
๑๙. แฟ้มสะสมผลงานสานสู่ฝัน

อาชีพ

๑. อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน
๒. งานคือชีวิต
๓. อาชีพที่ใช่
๔. เครือข่ายอาชีพ
๕. การจัดสินใจของลิซ่า
๖. โคมส่องทาง
๗. เตรียมตัว เตรียมจนสู่โลกอาชีพ
๘. อยากเป็นอะไรกันจ๊ะ
๙. คุณสมบัติอาชีพในฝัน
๑๐. อาชีพที่ชื่นชอบ
๑๑. เตรียมตนสู่อนาคตที่สดใส
๑๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่งานอาชีพ
๑๓. เส้นทางชีวิตด้านอาชีพ
๑๔. อาชีพไหนใช่ตัวเรา
๑๕. สู่อาชีพอาเซียน
๑๖. เส้นทางสู่อาชีพ
๑๗. พัฒนาตนค้นหาอาชีพ
๑๘. โลกกว้างทางอาชีพ
๑๙. วางแผนสู่อาชีพกันเถอะ
๒๐. แรงงานไทย...โกอินเตอร์
๒๑. การฝึกประสบการณ์อาชีพ (*Work Experience)*

ส่วนตัวและสังคม

๑. ฉันเป็นฉันเอง
๒. เราคือเรา
๓. ฟ้าประทาน
๔. สร้างฝันให้ฉันเป็น
๕. หนึ่งมิตรชิดใกล้
๖. ฉันจะเป็นเหมือนใครดี
๗. รักนวล สงวนตัว
๘. ห่างหน่อย ถอยนิด
๙. ทักษะการฟัง
๑๐. สุขภาพจิต
๑๑. เปิดใจสักนิดชีวิตเป็นสุข
๑๒. อารมณ์ของฉัน
๑๓. วาจาดีชีวีมีสุข
๑๔. สุดแต่ใจจะไขว่คว้า
๑๕. ต่างตัว ต่างใจ
๑๖. เทคนิคการปฏิเสธ
๑๗. เราจะดูแลกันและกัน